

ПРОГНОЗНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

Банківська система є джерелом економічного росту в розвинених країнах, але в Україні неефективні і погано керовані банки стали тягарем для українських платників податків або навіть інструментом для крадіжки коштів. Недавні новини про збільшення кількості непрацюючих кредитів та пов'язаних з ними звітів НБУ стали новим серйозним попередженням про те, що термінові заходи щодо виправлення ситуації знову знаходяться на денному порядку. Нинішні дії української влади поки неефективні, тому терміново необхідна нова ефективна стратегія розвитку банківського сектора.

Традиційно лідерами за обсягом непрацюючих кредитів є українські державні банки. Крім того, ставлення «непрацюючих» до «працюючих» кредитів також є проблемою. Виходить, що хоча норматив становить не більше 30%, в Україні кожен другий кредит не повертається - в середньому це

співвідношення дорівнює 56%. Загальний обсяг таких «активів» досягає 630 млрд. гривень. У той же час, за словами заступника голови Національного банку України, майже 70% «поганих» боргів зосереджено у 20% позичальників. Банки, в свою чергу, покривають непрацюючі кредити підвищенням процентної ставки за виданими кредитами, що знижує їх привабливість і затьмарює перспективи економічного зростання країни.

Провівши аналіз середнього значення процентної ставки по кредитах минулих років таких банків, як Приватбанк, Ощадбанк, Альфа банк та Укресімбанк будуюмо прогнозні значення процентної ставки у програмі EViews [1] (табл.1,рис.1).

Судячи з прогнозних значень, спостерігається зменшення процентної ставки по кредитах, що призведе до пожвавлення кредитної політики. Загальний обсяг кредитів в банківській системі зростатиме, тому що клієнтам зручніше брати кредити по невеликим процентним ставкам.

Таблиця 1

Процентна ставка по кредитах в національній валюті, на кінець року,%
річних

Дата	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Процентна ставка	16,6	20,4	15,2	17,5	17,0	15,0	14,0

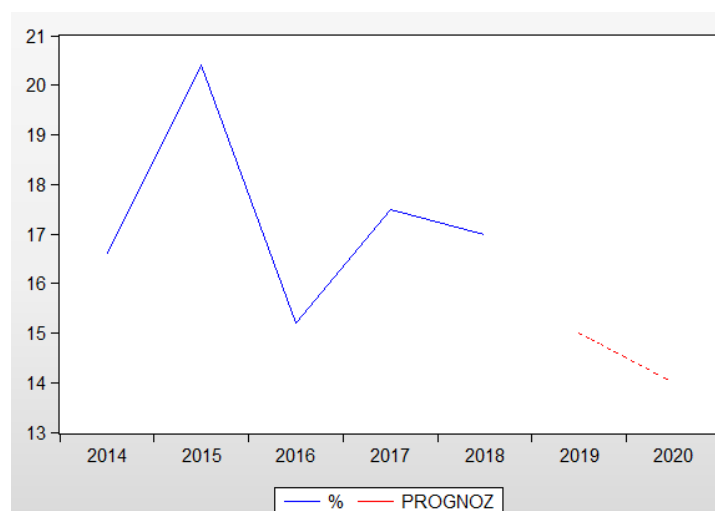

Рис. 1 Графік зміни процентної ставки

Аналіз депозитної політики українських банків показав, що сучасна депозитна політика банків вимагає постійного вдосконалення. Для України на момент розвитку притаманне застосування, перш за все, цінових методів управління депозитами. У той же час нецінові методи управління стають все більш популярними, оскільки загострення конкуренції і зниження загального рівня прибутковості спонукають банки шукати нові методи залучення клієнтів. Депозити зазвичай є основним джерелом фінансування для банків [2].

Саме депозитні операції розкривають зміст діяльності банку як посередника в придбанні засобів на вільному ринку кредитних ресурсів. Банки

повинні постійно підтримувати високий рівень обслуговування клієнтів, пропонувати нові депозитні продукти та інвестиційні умови, щоб підтримувати і розширювати існуючу клієнтську базу.

Саме сума депозитного портфеля є важливим показником діяльності банку. За українськими рейтингами найпривабливіші значення цього показника у таких банках, як Приватбанк, Ощадбанк, Альфа банк та Укрексімбанк. Взявши за основу поквартальні показники минулих років (2014- 2018, початок 2019 року) [3], застосовуючи пакет EViews, побудуємо прогнозні значення на кінець 2019 року та перший и другий квартали 2020 року. Результати представлені в таблиці 2 та на рис.2.

Таблиця 2

Банк	Сумма депозитного портфеля, млрд. грн.					
	03.2019	06.2019	09.2019	12.2019	03.2020	06.2020
Приватбанк	176.74	178.60	178.89	180.46	180.56	181.46
Ощадбанк	96.11	98.11	100.23	101.45	102.54	103.57
Альфа-Банк	32.67	35.67	34.56	35.87	36.78	36.77
Укрексімбанк	26.49	26.89	27.95	29.67	30.96	31.89

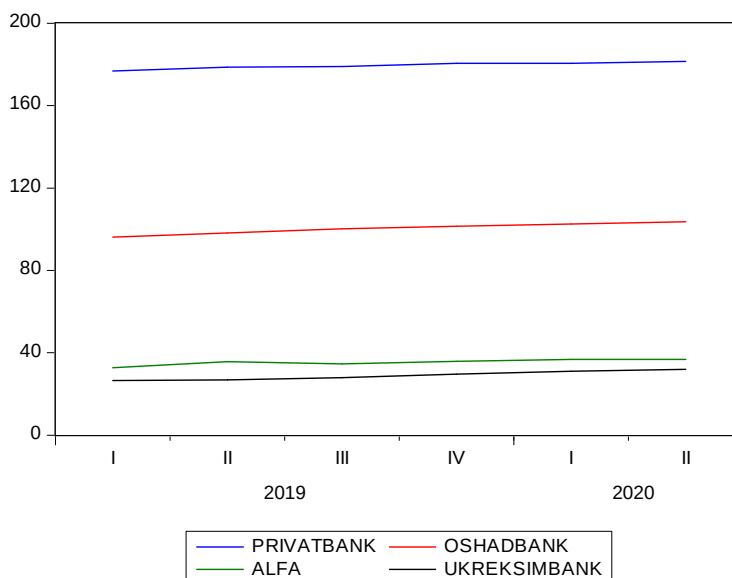

Рис. 2 Графік прогнозних значень сум депозитного портфеля банків

Збільшення депозитного портфеля призведе до можливості надання різноманітних кредитів на більш вигідних для споживача умовах. І звичайно ж до зменшення процентної ставки по кредитам.

Можна сказати, що запорукою успішного управління депозитними операціями є взаємовигідні відносини між банком і клієнтом.

Щоб підвищити привабливість вкладів, банк повинен уважно і постійно вивчати інтереси і запити вкладників - юридичних і фізичних осіб. Важливо,

щоб банк надавав вкладникам найзручніші форми обслуговування вкладів, які мінімізують їх тимчасове споживання.

Західна банківська практика накопичила значний досвід в управлінні і контролі депозитних операцій. Вміле використання цього досвіду, з урахуванням специфіки вітчизняної економіки і менталітету населення, має важливе значення для поліпшення роботи комерційних банків в Україні. Важливо, щоб вітчизняні банки постійно шукали досконалі методи і інструменти для управління депозитними банківськими продуктами.

Список використаної літератури

1. Рудик О.Г., Масляникова А.С. Дослідження і прогнозування економічних показників. *Інформаційні технології, системний аналіз і моделювання соціоекологоекономічних систем*: праці X міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ 19-20 березня 2019р. С 159-162.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III.
3. Міністерство фінансів України Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/>.